

Като се видѣли изоставени отъ Русия, сърбитѣ обърнали погледитѣ си другадѣ и отъ тамъ чакали поддръжка на претенцитѣ си за смѣтка на България.

Ние нѣма да влизаме въ полемични подробности да доказваме, прави ли сж или не исканията на сърбитѣ; ще се задоволимъ да изложимъ неуспорими факти, които изясняватъ поведението на Сърбия въ най-деликатния периодъ отъ освободителната война и на руската дипломатия въ Санъ-Стефано, именно : периода, когато трѣбваше да се консолидира въ Берлинския конгресъ, извършеното въ Санъ-Стефано.

IV.

Слѣдъ подписването на Санъ-Стефанския договоръ, принцъ Миланъ Обреновичъ разбралъ, че външната политика на Сърбия се вдъхновява отъ опасенъ сантиментализъмъ и рѣшилъ да я поведе по другъ пѣтъ, въ който да осигури интереситѣ на своето отечество.

Извършеното отъ графъ Игнатиева раздражило цѣла Европа. Враговетѣ на Русия не могли да прѣтърпятъ афронта да виждатъ какъ успѣхитѣ на руската политика и мощъ уягчаватъ на Балканския полуостровъ едно положение, което ще отстрани окончателно традиционното чуждо вмешателство въ работитѣ на Османската държава. Тѣ поискали ревизия на Санъ-Стефанския договоръ. Наредъ съ другитѣ заинтересовани балкански държавици, Сърбия изпрати въ Берлинъ като делегатъ, който да пледира каузата на сръбскитѣ искания прѣдъ конгреса, министра на външнитѣ работи Йованъ Ристичъ. Прѣди да се отправи за Берлинъ, сръбскиятъ министъръ билъ натоваренъ съ специална мисия въ Виена. Той носѣлъ едно писмо отъ Милана до австрийския канцлеръ Андраши.

Ристичъ пристигналъ въ Виена на 25 май 1878 г. вечерята. Още на другия день той посѣтилъ Андраши и му прѣдалъ писмото на сръбския князь.

Въ това писмо Миланъ изтъквалъ най-напрѣдъ обстоятелството, че многобройнитѣ интереси, които изпъкватъ за Сърбия отъ близкото съседство съ Австро-Унгария — външната политика, която се ръководи тъй разумно отъ графъ Андраши — му налагали като длъгъ да се обърне къмъ него. Той се надѣва, че австрийскиятъ канцлеръ ще се засъгжи за Сърбия въ Берлинския конгресъ и ще изходатайствува за своитѣ съседни териториялни разширения, които сж необходими за прѣуспѣването на Сръбската държава.

Въ желанието си да докаже своята признателностъ и да потвърди, че се стараялъ да избѣгне и най-малкия поводъ, който би незадоволилъ Австрийския императоръ, князь Миланъ навежда редица факти, съ които се мъчи да изтъкне своето горещо желание да угоди на Австрийската монархия. „Въпрѣки блѣскавитѣ успѣхи въ Стара-Сърбия, пише той, въпрѣки възможността да навлѣзатъ сръбскитѣ войски въ Босна, азъ не искахъ да сторя това, за да не накърня интереситѣ на моята велика съсѣдка.“